

Alueellinen yliopistotasoinen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta

Aika 19.05.2026 klo 09:00 - 09:48

Paikka Teams

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 11	Kokouksen avaus sekä laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
§ 12	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 13	Asioiden käsittelyjärjestys	5
§ 14	Oikaisuvaatimus Marjo Hyttinen päätökseen 14.4.2026 §6, väitöskirjatutkimushanke	6
§ 15	Oikaisuvaatimus Marika Ylönen päätökseen, 14.4.2026 §6, väitöskirjatutkimushanke	15
§ 16	VTR-jako vuodelle 2026 väitöskirjatutkimushankkeiden hakuluokka 14.4.2026 § 6	21
§ 17	Oikaisuvaatimus Inka Koskinen päätökseen 14.4.2026 §5, tohtoritason tutkimushanke	24
§ 18	Oikaisuvaatimus Tuija Hautakangas päätökseen 14.4.2026 § 5, tohtoritason tutkimushanke	33
§ 19	VTR-jako vuodelle 2026 tohtoritason tutkimushankkeiden hakuluokka 14.4.2026 § 5	42
§ 20	Muut asiat	45

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Hernelahti Miika Kinnunen Kati	jäsen jäsen	Pöytäkirjan tarkastaja Poissa § 14-16, klo 9.14-9.29
	Louheranta Olavi Ruotsalainen Eija Turtiainen Johanna Mustonen Helena Autere Paavo Taskinen Anu	jäsen puheenjohtaja jäsen asiantuntija asiantuntija pöytäkirjanpitäjä	Pöytäkirjan tarkastaja
Poissa	Nerg Kristiina Ihalainen Irma		

Allekirjoitukset

Eija Ruotsalainen
puheenjohtajaAnu Taskinen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

11 - 20

Pöytäkirjan tarkastus 19.5.2026

Olavi Louheranta
pöytäkirjantarkastajaMiika Hernelahti
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on nähtävillä Pohjois-Savon hyvinvointialueen
verkkosivuilla www.pshyvinvointialue.fi alkaen

Alueellinen yliopistotasaisen § 11
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

19.05.2026

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Tervitutk 19.05.2026 § 11

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koollekutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätösehdotus

Kokous on laillinen, kun vähintään puolet jäsenistä on paikalla.

Alueellinen yliopistotasaisen § 12
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

19.05.2026

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Tervitut 19.05.2026 § 12

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Miika Hernelahti ja Olavi Louheranta.

Päätösehdotus

Toimielin valitsee pöytäkirjantarkastajat tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan. Pöytäkirjantarkastajat toiminevat myös ääntenlaskijoina mahdollisten äänestysten sattuessa.

Alueellinen yliopistotasoinen § 13
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

19.05.2026

Asioiden käsittelyjärjestys

Tervtutk 19.05.2026 § 13

Päätös

Toimielin hyväksyi esityslistan kokouksen asioiden käsittelyjärjestykseksi.

Päätösehdotus

Toimielin hyväksyy esityslistan kokouksen asioiden käsittelyjärjestykseksi.

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 6	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 14	19.05.2026

Oikaisuvaatimus Marjo Hyttinen päätökseen 14.4.2026 §6, väitöskirjatutkimushanke

Tervitutk 19.05.2026 § 14
15282/02.05.01/2023

Valmistelija(t) Juristi Paavo Autere, p. 044 717 9665,
paavo.autere@pshyvinvointialue.fi

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että Kati Kinnunen ilmoitti olevansa esteellinen (Hall 28 § mom. 1) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päätti hylätä oikaisuvaatimuksen asiaselosteessa kuvatuin perustein.

Esittelijä Puheenjohtaja Eija Ruotsalainen, eija.ruotsalainen@etelasavonha.fi

Päätösehdotus

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen asiaselosteessa kuvatuin perustein.

Ennakkovaikutusten arviointi

-

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 18

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:
Oikaisuvaatimus
Hakemusasiakirjat
Yhteenveto arviointipisteityksestä ja palautteista

Esityslistan oheisaineistona:

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 6	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 14	19.05.2026

1 Valmistelu **Oikaisuvaatimus**

Marjo Hyttinen ("oikaisuvaatimuksen tekijä") on 27.4.2026 saapuneella oikaisuvaatimuksella pyytänyt oikaisua alueellisen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunnan ("toimikunta") päätökseen siltä osin, kun hakemuksen pisteytys perustuu yksittäisiin arvioihin, jotka eivät vastaa hakemuksen sisältöä eikä VTR-haun arviointiperusteiden tarkoitusta.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on perustellut vaatimustaan seuraavasti:

1. Arviointikohta " Suuria tietoaaineistoja hyödyntävien tutkimusmenetelmien saaminen terveydenhuollon käyttöön"

Yksi arvioija on antanut nolla pistettä, joka ei vastaa hakemuksen sisältöä. Tutkimus perustuu kahteen laajaan valtakunnalliseen rekisteriaineistoon. Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää synnytysten hoitokäytäntöjen kehittämisessä koko Suomessa.

2. Arviointikohta " Tutkimushankkeen yleinen merkitys ja vaikuttavuus terveyden edistämisen ja sairauksien hoidon kannalta "

Yksi arvioija on antanut yhden pisteen, kun muu arvioijat ovat antaneet 3-5 pistettä. Poikkeama on huomattava ja ristiriidassa hakemuksessa esitettyjen laajojen perustelujen kanssa. Hakemuksessa on kuvattu tutkimuksen merkitys synnysten laadun ja potilasturvallisuuden parantamisessa, sen linjautuminen painoalueisiin, merkitys KYS:in erityisvastuualueella sekä tutkimustiedon leviäminen ja hyödyntäminen terveydenhuollossa. Tutkimus käsittelee ajankohtaista ja kansallisesti merkittävää ilmiötä.

3. Arviointikohdat, jotka koskeva terveys- ja hyvinvointieroja sekä palvelujärjestelmän kehittämistä, vaikuttavuutta, laatua ja turvallisuutta

Hakemuksen arvioinneissa on havaittavissa epä johdonmukaisuutta. Joissakin arvioinneissa tutkimuksen palvelujärjestelmän vaikuttavuutta, potilasturvallisuutta sekä terveys- ja hyvinvointieroja koskevat kriteerit on arvioitu nolllalla

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 6	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 14	19.05.2026

pisteellä, vaikka teemat on hakemuksessa käsitelty keskeisinä tutkimustavoitteina.

4. Eräessä arvioinnissa yleisarvion perusteluissa on viitattu väitöskirjatutkimuksen palkkatasoon. Palkkotason käyttäminen pisteytyksen perusteena ei ole arviointiohjeen mukainen.

2 Oikaisuvaatimuksen tekijän tutkimushankkeen arviointi

Oikaisuvaatimuksen tekijä on hakenut toimikunnalta valtion tutkimusrahoitusta ("VTR-rahoitus") vuodelle 2026 väitöskirjatutkimusten luokassa tutkimushankkeeseen nimeltä "Suomen synnytyssairaaloiden hoidon laadun ja turvallisuuden vertailu Robsonin luokittelun avulla ", jäljempänä "tutkimushanke".

Arvioijat ovat pisteyttäneet tutkimushankkeen eräät arviointikohdat seuraavasti

1. STM:n painoalueisiin kuuluvassa arviointikohdassa "Suuria tietoaaineistoja hyödyntävien tutkimusmenetelmien saaminen terveydenhuollon käyttöön " on yhdessä arviointikohdassa annettu nolla pistettä. Tämä on tarkoittanut sitä, että arvioijan mukaan tutkimushanke ei kohdistu STM:n painoalueelle.
2. Arviointikohdassa " Tutkimushankkeen yleinen merkitys ja vaikuttavuus terveyden edistämisen ja sairauksien hoidon kannalta " eri arvioijat ovat pisteyttäneet hakemuksen pisteytyskaalan vaihdellassa yhdestä pisteestä (heikko) viiten pisteeseen(erinomainen).
3. Arviointikohdissa " Terveystuon ja palvelujärjestelmien vaikuttavuuden ja sen osana laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden tutkimus" sekä " Terveys- ja hyvinvointieroja kaventavan palvelujärjestelmän kehittämistä koskeva tutkimus" tutkimushankkeelle on eräissä arvioinneissa annettu nolla pistettä. Tämä on tarkoittanut sitä, että arvioijan mukaan tutkimushanke ei kohdistu STM:n painoalueelle.

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 6	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 14	19.05.2026

4. Väitöskirjatutkimuksen palkkatasosta on maininta yhdessä sanallisessa arvioinnissa.

Tutkimushankkeen arvioinnissa hakemus on saanut rahoituksen jaon perusteena mediaanipisteiksi 18,5 pistettä, joka ei ole riittänyt VTR-rahoituksen saamiseen.

Väitöskirjatutkimusten hakemusluokassa VTR-rahoituksen saaminen on edellyttänyt vähintään 19 mediaanipistettä, joka on alin pistemäärä sellaiselle väitöskirjatason tutkimushankkeelle, jolle VTR-rahoitusta on vielä myönnetty.

3 Sovellettavat säännökset, ohjeet ja käytäntö

VTR-rahoituksen myöntäminen perustuu terveydenhuoltolakiin, sen nojalla annettuun STM:n asetukseen sekä hyvinvointialueen ohjeisiin.

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 61 §:ssä säädetään yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta. Pykälän 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriö määrittelee yhteistyössä yhteistyöalueiden tutkimustoimikuntien kanssa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet ja tavoitteet nelivuotiskausittain.

Pykälän 2 momentin mukaan yliopistotasaiseen terveyden tutkimukseen myönnetään valtion rahoitusta yhteistyöalueiden tutkimustoimikunnille, jotka päättävät tutkimusrahoituksen osoittamisesta tutkimushankkeille. Rahoitusta maksetaan yhteistyöalueiden tutkimustoimikunnille sosiaali- ja terveysministeriön neljäksi vuodeksi kerrallaan tekemän päätöksen mukaisesti. Ministeriön päätös perustuu tutkimustoiminnan painoalueiden ja tavoitteiden toteutumiseen sekä tutkimuksen laatuun, määrään ja tuloksellisuuteen edellisellä nelivuotiskaudella. Jos yhteistyöalueiden aluejako muuttuu nelivuotiskauden aikana, muuttunut aluejako otetaan huomioon sosiaali- ja terveysministeriön päätöksessä.

Pykälän 3 momentin mukaan yhteistyöalueen hyvinvointialueiden on perustettava alueelleen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta, jossa on monitieteinen edustus yhteistyöalueen

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 6	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 14	19.05.2026

terveydenhuollon toimintayksiköistä. Tutkimustoimikunta päättää tutkimusrahoituksen myöntämisestä alueellaan hakemusten perusteella. Terveys- ja hyvinvointialue, valtion mielisairaala tai sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetty palvelujen tuottaja voivat hakea terveyden tutkimuksen rahoitusta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa yliopistotasoisesta terveyden tutkimuksesta vuosina 2024-2027 (66/2024) säädetään muun muassa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueista ja painoalueille ohjattavasta rahoituksesta.

Asetuksen 2 §:n mukaan yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet vuosina 2024–2027 ovat:

- 1) kliininen ja translationaalinen tutkimus;
- 2) suuria tietoaaineistoja hyödyntävien tutkimusmenetelmien saaminen terveydenhuollon käyttöön;
- 3) terveydenhuollon ja palvelujärjestelmän vaikuttavuuden ja sen osana laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden tutkimus;
- 4) terveys- ja hyvinvointierojen kaventava palvelujärjestelmän kehittämistä tukeva tutkimus.

Toimikunnalle osoitetut VTR-rahoitushakemukset on arvioitu ja pisteytetty arviointia koskevan Pohjois-Savon hyvinvointialueen ohjeen mukaisesti (Valtion tutkimusrahoitushakemusten (VTR) arviointi vuonna 2026), ”arviointiohje”.

Arviointiohjeen mukaan arvoinnit ja pisteytys on toteutettu ulkopuolisten arvioijien toimesta. Osa hakemuksen arvioitavista kohdista on pisteytetty Pohjois-Savon hyvinvointialueen tiedepalvelukeskuksessa ennen arvoinnin alkamista, mutta oikaisuvaatimus ei koske näin pisteytettyjä kohtia.

Arvioijat arvioivat hakemukset numeerisesti käyttäen asteikkoja 0-5 ja 0-3. Kaikenkaikkiaan pisteytettäviä arviointikohtia on 13 eri kohtaa. Lisäksi arvioijat pisteyttävät tutkimushankkeen kohdistumisen sosiaali- ja terveysministeriön määrittämille neljälle eri painoalueelle siten, että tutkimuksen kohdistuessa tietyille painoalueelle tutkimushanke saa yhden pisteen/painoalue.

Lopuksi tutkimushankkeelle annetaan yleisarvosana erittäin ansiokas/hyväksyttävä/hylättävä sekä annetaan kirjalliset perustelut yleisarviolle. Yksittäisten arviointikohtien numeerista arviointia ei

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 6	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 14	19.05.2026

erikseen perusteella, vaan pisteiden antaminen kaikissa kohdissa perustuu arvioijan harkintaan.

Todetaan vielä käytännöistä, että kutakin yksittäistä tutkimushanketta on arvioinut viisi eri arvioijaa. Yhteensä arvioijia on kymmenen eri arvioijaa, jotka arvioivat tutkimushankkeet itsenäisesti toisistaan riippumatta. Hyvinvointialueen tiedepalvelukeskus osoittaa arvioitavat hankkeet arvioijille siten, että arvioijien kokoonpano määräytyy satunnaisesti ja vaihtelee tutkimushankekohtaisesti.

Tutkimushankkeet asetetaan arviointien perusteella muodostuneiden mediaanipisteiden perusteella paremmuusjärjestykseen, jossa kyseisessä hakuluokassa eniten mediaanipisteitä saanut hakija on ensimmäisenä. Jaettavan VTR-rahoituksen määrä vaikuttaa siihen, missä menee rahoitusta saavien tutkimushankkeiden ja toisaalta saamatta jäävien tutkimushankkeiden mediaaniraja. Toimikunta on arvioinut tutkimushankkeiden rahoittamisen kannalta järkeväksi myöntää enemmän rahoitusta niihin tutkimushankkeisiin, jotka menestyvät arvoinnissa sen sijaan että se jakaisi niukkaa tutkimusrahaa tasajaolla laajasti hakijoille.

4 Oikaisuvaatimuksen arviointi

Oikaisuvaatimus perustuu keskeisesti siihen, että tutkimushankkeen arvioijat ovat antaneet oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan liian vähän pisteitä tietyissä arviointikohdissa. Arviointikohdissa, jotka perustuvat STM:n asetuksen painoalueisiin, eräät arvioijat ovat katsoneet, että tutkimushanke ei kohdistu kyseiselle painoalueelle. Lisäksi tutkimushankkeen yleistä merkitystä ja vaikuttavuutta koskevassa kohdassa yksi arvioija on antaneet vähemmän pisteitä kuin muut arvioijat

Todetaan arviointia koskevista säännöksistä, että VTR-rahoituksen myöntöperusteista on säädetty niukasti lainsäädännössä ja käytännössä hakemusten arvoinnin yksityiskohdat perustuvat hyvinvointialueen ohjeistukseen.

Tutkimushankkeiden arvioinnista voidaan todeta, että hankkeiden arviointi perustuu keskeisesti VTR-rahoitusta hakevan laatimaan ja hakemuksen osana toimittamaan tutkimussuunnitelmaan, jonka muotoa ja sisältöä ei ole lainsäädännössä sitovasti säädetty. Tutkimussuunnitelma ei vertaudu sellaiseen asiakirjaan, jonka sisältämät tiedot voivat olla automaattisesti peruste velvoittavaan tai

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 6	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 14	19.05.2026

oikeuttavaan viranomaisen päätökseen vastaavalla tavalla kuten esimerkiksi vaikka veroilmoituksen tiedot ovat suoraan verotuspäätöksen perusteena. Tutkimussuunnitelman perusteella tehtävään hakemuksen arvointiin ja pisteytykseen sisältyy tämän perusteella tulkinnanvaraa.

Tutkimushankkeiden pisteytyksistä voidaan todeta, että kaikki arvioijan pisteytykset perustuvan aina arvioijan omaan harkintaan. Arviointiohjeessa kuvataan arviointiasteikot ja niiden selitys sekä STM:n painoalueiden sisältöä, mutta kaikki pisteytyksiin johtavat sisältökuvaukset sisältävät jo sellaisenaan tulkinnanvaraisia ja harkinnanvaraisia elementtejä, jota voivat johtaa erilaisiin pisteytyksiin, kun niitä arvioidaan suhteessa hakemusasiakirjoihin ja suhteessa tutkimussuunnitelmaan. Tästä voi väistämättä seurata eroja samassa arviointikohdassa annettuihin eri arvioijien pisteytyksiin. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta tutkimuksesta voidaan todeta, että pistetyseroja on ollut myös muissa arviointikohdissa kuin niissä, johon oikaisuvaatimus perustuu.

Arvioinnissa noudetetaan arviointiohjetta, jonka mukaan pistetystä ei perustella ja ainoastaan yleisarvosanasta annetaan kirjallinen arvio.

Mitä tulee mainitaan väitöskirjatutkimuksen palkkatasosta, voidaan todeta, että kyse ei ole numerisesta arviosta vaan seikasta, jonka arvioija on nähnyt aiheelliseksi mainita lopun yleisarvioinnissa.

Oikaisuvaatimuksen kohtena olevan päätöksen osalta todetaan, että arvioijat ovat toimineet harkintavaltansa antamissa rajoissa, jonka perusteella tutkimussuunnitelmalle annetut pisteet ovat jääneet alle VTR-rahoituksen edellyttämän pisterajan.

Tervitutk 14.04.2026 § 6

Valmistelija(t) Asiantuntija (YTA-tutkimusyhteistyö) Kristiina Nerg, puh. 044 717 4950, sähköposti kristiina.nerg(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 6	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 14	19.05.2026

Kati Kinnunen poistui esteellisyyden vuoksi kokouksesta eikä osallistunut asian käsittelyyn. Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta keskusteli tohtoritason tutkimushankemuksista ja hyväksyi puheenjohtajan esityksen mukaisesti.

Esittelijä

Eija Ruotsalainen
puheenjohtaja

Päätösehdotus

Alueellisen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta keskustelee väitöskirjatutkimushankkeiden VTR:n jaosta ja tekee tutkimusrahoituspäätökset.

Tutkimustoimikunta huomioi päätöksenteossaan edellä mainitun hakijan tilanteen ja hakuohjeen ”Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen vuonna 2026” -kirjaukset.

Tutkimusrahoituksesta esitetään käytettäväksi 1 019 100 € (23,9 %) väitöskirjatutkimushankkeiden rahoittamiseen. Väitöskirjatason 93 tutkimushankkeista esitetään rahoitettavaksi 41, mikä on 44,1 % hakemusluokan 93 hakemuksista.

Ennakkovaikutusten arviointi

-

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 18

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

Esityslistan oheisaineistona:
Väitöskirjatason tutkimushankkeet, esitys

Valmistelu

Itä-Suomen yhteistyöalueella yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoitushaku toteutettiin 7.1.-6.2.2026. Määräaikaan mennessä hakemuksia tuli yhteensä 234. Näistä väitöskirjatutkimushankeluokkaan tuli 93 hakemusta (40 % kaikista hakemuksista). Edelliseen vuoteen verrattuna

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 6	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 14	19.05.2026

väitöskirjatutkimustason hakemusmäärä oli pienentynyt kolmella (3) hakemuksella.

Haku ja arviointi toteutettiin eTutkija-järjestelmässä. Hakemukset satunnaistettiin tiedepalvelukeskuksessa arvioijille. Ulkopuoliset arvioijat arvioivat hakemukset siten, että jokainen hakemus sai viisi (5) erillistä arviointia. Ulkopuoliset arvioijat pisteyttivät yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tavoitteet ja painoalueet hakijan hakemuksessa antamien tietojen perusteella.

VTR:n kustannuspaikan seurannasta kävi ilmi, että yksi hakija (hakija 4) ei ole käyttänyt vuonna 2025 saamaansa valtion tutkimusrahoitusta 31.12.2025 mennessä. Hakija oli tehnyt rahoituksen käyttöönottoraportin 31.10.2025 mennessä, jossa ilmoittanut käyttävänsä rahoitusta. **Hakijasta riippumattomista syistä** hakijan joulukuun palkka 2025 ei ollut kirjautunut oikealle VTR-kustannuspaikalle.

Ote ohjeesta: "Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen vuonna 2026", s. 6-7: "Hakua edeltävänä vuotena rahoitusta saanut tutkija voi seuraavana vuonna hakea valtion tutkimusrahoitusta (VTR), jos tutkija on ottanut saamansa rahoituksen käyttöön ja toimittanut käyttöönottoraportin tutkimustoimikunnalle samaisena vuonna 31.10. mennessä. Hakua edeltävänä vuotena rahoitusta saanut tutkija ei voi hakea seuraavana vuonna valtion tutkimusrahoitusta (VTR), jos tutkija ei ole ottanut saamaansa rahoitusta käyttöön, mutta on raportoinut tutkimustoimikunnalle samaisena vuonna 31.10. mennessä, miksi rahoitusta ei ole käytetty."

Tutkimustoimikunta huomioi päätöksenteossaan edellä mainitun hakijan tilanteen ja hakuohjeen "Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen vuonna 2026" -kirjaukset.

Alueellinen yliopistotasaisen § 15 19.05.2026
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

Oikaisuvaatimus Marika Ylönen päätökseen, 14.4.2026 §6, väitöskirjatutkimushanke

Tervitutk 19.05.2026 § 15
15282/02.05.01/2023

Valmistelija(t) Juristi Paavo Autere, p. 044 717 9665,
paavo.autere@pshyvinvointialue.fi

Päätös Merkitään pöytäkirjaan, että Kati Kinnunen ilmoitti olevansa esteellinen (HallL 28 § mom. 1) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päätti hylätä oikaisuvaatimuksen asiaselosteessa kuvatuin perustein.

Esittelijä Toimikunnan puheenjohtaja Eija Ruotsalainen,
eija.ruotsalainen@etelasavonha.fi

Päätösehdotus Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen asiaselosteessa kuvatuin perustein.

Ennakkovaikutusten arviointi -

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 18

Liitteet ja oheisaineisto Esityslistan liitteenä:
Oikaisuvaatimus
Hakemusasiakirjat
Yhteenveto arviointipisteytyksestä ja palautteista

Esityslistan oheisaineistona:

Valmistelu **1 Oikaisuvaatimus**

Marika Ylönen ("oikaisuvaatimuksen tekijä") on 27.4.2026 saapuneella oikaisuvaatimuksella pyytänyt oikaisua alueellisen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunnan ("toimikunta") päätökseen.

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 15

19.05.2026

Vaatimuksen perustelujen mukaan päätöksessä olleiden pisteiden mukaan tutkimushankkeen olisi pitänyt saada rahoitusta. Lisäksi on mainittu, että liitteenä on väitöskirjaohjaajan lausunto pisteiden tarkastuksen osalta.

2 Oikaisuvaatimuksen tekijän tutkimushankkeen arviointi

Oikaisuvaatimuksen tekijä on hakenut toimikunnalta valtion tutkimusrahoitusta ("VTR-rahoitus") vuodelle 2026 väitöskirjatutkimusten luokassa tutkimushankkeeseen nimeltä "Traumateam simulaatiokoulutuksen teho, kustannukset ja kliiniset tulokset", jäljempänä "tutkimushanke".

Tutkimushankkeen arvioinnissa hakemus on saanut rahoituksen jaon perusteena mediaanipisteiksi 16,5 pistettä, joka ei ole riittänyt VTR-rahoituksen saamiseen.

Väitöskirjatutkimusten hakemusluokassa VTR-rahoituksen saaminen on edellyttänyt vähintään 19 mediaanipistettä, joka on alin pistemäärä sellaiselle väitöskirjatason tutkimushankkeelle, jolle VTR-rahoitusta on vielä myönnetty.

3 Sovellettavat säännökset, ohjeet ja käytäntö

VTR-rahoituksen myöntäminen perustuu terveydenhuoltolakiin, sen nojalla annettuun STM:n asetukseen sekä hyvinvointialueen ohjeisiin.

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 61 §:ssä säädetään yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta. Pykälän 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriö määrittelee yhteistyössä yhteistyöalueiden tutkimustoimikuntien kanssa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet ja tavoitteet nelivuotiskausittain.

Pykälän 2 momentin mukaan yliopistotasaiseen terveyden tutkimukseen myönnetään valtion rahoitusta yhteistyöalueiden tutkimustoimikunnille, jotka päättävät tutkimusrahoituksen osoittamisesta tutkimushankkeille. Rahoitusta maksetaan yhteistyöalueiden tutkimustoimikunnille sosiaali- ja

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 15

19.05.2026

terveysministeriön neljäksi vuodeksi kerrallaan tekemän päätöksen mukaisesti. Ministeriön päätös perustuu tutkimustoiminnan painoalueiden ja tavoitteiden toteutumiseen sekä tutkimuksen laatuun, määrään ja tuloksellisuuteen edellisellä nelivuotiskaudella. Jos yhteistyöalueiden aluejako muuttuu nelivuotiskauden aikana, muuttunut aluejako otetaan huomioon sosiaali- ja terveysministeriön päätöksessä.

Pykälän 3 momentin mukaan yhteistyöalueen hyvinvointialueiden on perustettava alueelleen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta, jossa on monitieteinen edustus yhteistyöalueen terveydenhuollon toimintayksiköistä. Tutkimustoimikunta päättää tutkimusrahoituksen myöntämisestä alueellaan hakemusten perusteella. Terveystieteiden toimintayksikköä ylläpitävä hyvinvointialue, valtion mielisairaala tai sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetty palvelujen tuottaja voivat hakea terveyden tutkimuksen rahoitusta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa yliopistotasaisesta terveyden tutkimuksesta vuosina 2024-2027 (66/2024) säädetään muun muassa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueista ja painoalueille ohjattavasta rahoituksesta.

Toimikunnalle osoitetut VTR-rahoitushakemukset on arvioitu ja pisteytetty arviointia koskevan Pohjois-Savon hyvinvointialueen ohjeen mukaisesti (Valtion tutkimusrahoitushakemusten (VTR) arviointi vuonna 2026), ”arviointiohje”.

Arviointiohjeen mukaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen tiedepalvelukeskuksessa on pisteytetty hakemuslomakkeessa annettujen tietojen perusteella ennen arvioinnin alkamista mm. tutkimushankkeen vastuuhenkilön pätevyyttä koskeva arviointikohta, josta pisteitä saa haarukalla 0-5 pistettä. Vastuuhenkilön pätevyyden pisteytys perustuu hakemuslomakkeen liitteenä olevaan väitöskirjaohjaajan allekirjoittamaan lausuntoon, jossa ilmoitetaan tiedot jatko-opintojen ja tutkimuksen edistymisestä vastaamalla monivalintakysymyksiin. Tiedepalvelukeskuksen antamat pisteet tulevat suoraan vastausten perusteella.

Tutkimushankkeet asetetaan arviointien perusteella muodostuneiden mediaanipisteiden perusteella paremmuusjärjestykseen, jossa kyseisessä hakuluokassa eniten mediaanipisteitä saanut hakija on ensimmäisenä.

4 Oikaisuvaatimuksen arviointi

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 15

19.05.2026

Oikaisuvaatimuksen mukaan päätöksessä olleiden pisteiden mukaan tutkimushankkeen olisi pitänyt saada rahoitusta. Perusteeksi on viitattu väitöskirjatutkimuksen lausuntoon.

Oikaisuvaatimuksen tekijän näkemys on virheellinen, koska väitöskirjaohjaajan lausunnon ilmoittamat pisteet on huomioitu arvioinnissa sellaisenaan ja oikein.

Tutkimushankkeen arvioinnissa arviointikohdassa ” Tutkimushankkeen vastuuhenkilön pätevyys ” tutkimushankeelle on annettu 4,5 pistettä, joka pisteytys tulee suoraan väitöskirjatutkimuksen ohjaajan allekirjoittamasta ilmoituksesta. Pisteytys on sellaisenaan huomioitu arvioinnissa, jonka seurauksena hakijan mediaanipisteet 16,5 eivät ole riittäneet VTR-rahoituksen saamiseen. Väitöskirjatutkimusten hakemusluokassa VTR-rahoituksen saaminen on edellyttänyt vähintään 19 mediaanipistettä

Tervitutk 14.04.2026 § 6

Valmistelija(t)

Asiantuntija (YTA-tutkimusyhteistyö) Kristiina Nerg, puh. 044 717 4950, sähköposti kristiina.nerg(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Kati Kinnunen poistui esteellisyyden vuoksi kokouksesta eikä osallistunut asian käsittelyyn. Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta keskusteli tohtoritason tutkimushankehankemuksista ja hyväksyi puheenjohtajan esityksen mukaisesti.

Esittelijä

Eija Ruotsalainen
puheenjohtaja

Päätösehdotus

Alueellisen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta keskustelelee väitöskirjatutkimushankkeiden VTR:n jaosta ja tekee tutkimusrahoituspäätökset.

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 15

19.05.2026

Tutkimustoimikunta huomioi päätöksenteossaan edellä mainitun hakijan tilanteen ja hakuohjeen ”Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen vuonna 2026” -kirjaukset.

Tutkimusrahoituksesta esitetään käytettäväksi 1 019 100 € (23,9 %) väitöskirjatutkimushankkeiden rahoittamiseen. Väitöskirjatason 93 tutkimushankkeista esitetään rahoitettavaksi 41, mikä on 44,1 % hakemusluokan 93 hakemuksista.

Ennakkovaikutusten arviointi

-

Toimivallan peruste

Hallintosääntö § 18

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

Esityslistan oheisaineistona:

Väitöskirjatason tutkimushankkeet, esitys

Valmistelu

Itä-Suomen yhteistyöalueella yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoitushaku toteutettiin 7.1.-6.2.2026. Määräaikaan mennessä hakemuksia tuli yhteensä 234. Näistä väitöskirjatutkimushankeluokkaan tuli 93 hakemusta (40 % kaikista hakemuksista). Edelliseen vuoteen verrattuna väitöskirjatutkimustason hakemusmäärä oli pienentynyt kolmella (3) hakemuksella.

Haku ja arviointi toteutettiin eTutkija-järjestelmässä. Hakemukset satunnaistettiin tiedepalvelukeskuksessa arvioijille. Ulkopuoliset arvioijat arvioivat hakemukset siten, että jokainen hakemus sai viisi (5) erillistä arviointia. Ulkopuoliset arvioijat pisteyttivät yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tavoitteet ja painoalueet hakijan hakemuksessa antamien tietojen perusteella.

VTR:n kustannuspaikan seurannasta kävi ilmi, että yksi hakija (hakija 4) ei ole käyttänyt vuonna 2025 saamaansa valtion tutkimusrahoitusta 31.12.2025 mennessä. Hakija oli tehnyt rahoituksen käyttöönottoraportin 31.10.2025 mennessä, jossa ilmoittanut käyttävänsä rahoitusta. **Hakijasta riippumattomista syistä** hakijan joulukuun palkka 2025 ei ollut kirjautunut oikealle VTR-kustannuspaikalle.

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 15

19.05.2026

Ote ohjeesta: "Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen vuonna 2026", s. 6-7: "Hakua edeltävänä vuotena rahoitusta saanut tutkija voi seuraavana vuonna hakea valtion tutkimusrahoitusta (VTR), jos tutkija on ottanut saamansa rahoituksen käyttöön ja toimittanut käyttöönottoraportin tutkimustoimikunnalle samaisena vuonna 31.10. mennessä. Hakua edeltävänä vuotena rahoitusta saanut tutkija ei voi hakea seuraavana vuonna valtion tutkimusrahoitusta (VTR), jos tutkija ei ole ottanut saamaansa rahoitusta käyttöön, mutta on raportoinut tutkimustoimikunnalle samaisena vuonna 31.10. mennessä, miksi rahoitusta ei ole käytetty."

Tutkimustoimikunta huomioi päätöksenteossaan edellä mainitun hakijan tilanteen ja hakuohjeen "Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen vuonna 2026" -kirjaukset.

Alueellinen yliopistotasaisen § 16 19.05.2026
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

VTR-jako vuodelle 2026 väitöskirjatutkimushankkeiden hakuluokka 14.4.2026 § 6

Tervitutk 19.05.2026 § 16
15282/02.05.01/2023

Valmistelija(t) Juristi Paavo Autere, puh. 044 717 9665,
paavo.autere@pshyvinvointialue.fi
Tiedepalvelukoordinaattori Helena Mustonen, p. 044 717 6040
helena.mustonen@pshyvinvointialue.fi

Päätös Merkitään pöytäkirjaan, että Kati Kinnunen ilmoitti olevansa esteellinen (Hall 28 § mom. 1) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päätti toimeenpanna aiemmassa kokouksessaan 14.4.2026 § 6 tehdyn päätöksen.

Esittelijä Eija Ruotsalainen, eija.ruotsalainen@etelasavonha.fi

Päätösehdotus Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päättää toimeenpanna aiemmassa kokouksessaan 14.4.2026 § 6 tehdyn päätöksen.

Ennakkovaikutusten arviointi

-

Toimivallan peruste Hallintosäntö § 18

Liitteet ja oheisaineisto Esityslistan liitteenä:

Esityslistan oheisaineistona:

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 16

19.05.2026

Valmistelu

Itä-Suomen yhteistyöalueella yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta ("tutkimustoimikunta") on päättänyt kokouksessaan 14.4.2026 § 6 väitöskirjatason tutkimusrahoituksen ("VTR-rahoitus") jaosta vuodelle 2026. VTR-rahoitusta on päätetty myöntää 41 tutkimushankkeeseen yhteistyöalueella yhteensä 1 019 100 euroa.

Päätöksestä hyvinvointialueelle on saapunut kaksi oikaisuvaatimusta, jotka käsitellään tutkimustoimikunnan kokouksessa 19.5.2026.

Myönteisen VTR-rahoituspäätöksen saaneiden yli 40 väitöskirjatason tutkimushankkeen kannalta tilanne on hankala, mikäli VTR-rahoituksen maksaminen viivästyy oikaisuvaatimusten takia. Väitöskirjojen valmistuminen voi viivästyä, mikäli niihin myönnettyä VTR-rahoitusta ei makseta.

VTR-rahoituksen jakaminen perustuu STM:n sitä tarkoitusta varten maksamaan rahaan. Tiedepalvelukeskus on arvioinut, että tutkimushankkeilta palautuneesta VTR-rahoituksesta voidaan myöntää rahoitus myös oikaisuvaatimuksen tekijöiden tutkimushankkeisiin, mikäli oikaisuvaatimusprosessi jossain vaiheessa johtaisi siihen, että kyseisiin tutkimushankkeisiin tulisi myöntää VTR-rahoitusta. Päätöksien täytäntöönpanon viivytyksellä on suuremmat haitat, kuin sillä, että oikaisuvaatimukset ja mahdolliset jatkovalitukset voisivat johtaa siihen, että kyseisten oikaisuvaatimusten tekijöiden VTR-rahoitusta joudutaan arvioimaan uudestaan ja kyse on siinä tapauksessa laskennallisesti arvioituna yhteensä enintään 20 000 euron suuruisesta VTR-rahoituksesta.

Tiedepalvelukeskus on arvioinut väitöskirjatason VTR-rahoituksen maksamisen mahdollisen lykkääntymisen vaikutukset. VTR-rahoituksen maksujen viivästyminen lyhentäisi tutkimushankkeiden rahoituksen käyttöaikaa, mikä voi johtaa siihen, että osa tutkimushankkeelle myönnetystä VTR-rahoituksesta jää käyttämättä. Tutkijat ovat myös voineet sopia kliinisestä työstä vapauttavista tutkijajaksoista, jolloin rahoituksen viivästyminen vaikeuttaa merkittävästi näiden järjestelyjen toteuttamisesta. Lisäksi tutkimusten aikataulut venyvät ja väitöskirjatyö voi viivästyä.

Hyvinvointialuelain 148 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos

Alueellinen yliopistotasoinen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 16

19.05.2026

oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai viranhaltija taikka valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon.

Ottaen huomioon täytäntöönpanon viivästymisestä väitöskirjatason tutkimushankkeille aiheutuvat merkittävät haitat on päätöksien täytäntöönpano perusteltua lainvoimaa vailla olevana. Nyt puheena olevat oikaisuvaatimukset eivät käy hyödyttömäksi täytäntöönpanojen vuoksi eikä oikaisuvaatimuksen tekijöiden oikeusturva vaarannu.

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 5	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 17	19.05.2026

Oikaisuvaatimus Inka Koskinen päätökseen 14.4.2026 §5, tohtoritason tutkimushanke

Tervitutk 19.05.2026 § 17
15282/02.05.01/2023

Valmistelija(t) Juristi Paavo Autere, p. 044 717 9665,
paavo.autere@pshyvinvointialue.fi

Päätös Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päätti hylätä oikaisuvaatimuksen asiaselosteessa kuvatuin perustein.

Esittelijä Eija Ruotsalainen, eija.ruotsalainen@etelasavonha.fi

Päätösehdotus Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen asiaselosteessa kuvatuin perustein.

Ennakkovaikutusten arviointi

-

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 18

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:
Oikaisuvaatimus
Hakemusasiakirjat
Yhteenveto arviointipisteytyksestä ja palautteista

Esityslistan oheisaineistona:

Valmistelu 1 Oikaisuvaatimus

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 5	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 17	19.05.2026

Inka Koskinen ("oikaisuvaatimuksen tekijä") on 27.4.2026 saapuneella oikaisuvaatimuksella vaatinut oikaisua alueellisen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunnan ("toimikunta") rahoituspäätökseen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on perustellut vaatimustaan sillä, että arvointikriteereissä on virheellinen pisteytys. Tekijä pyytää, että arviointiryhmä tarkistaa pisteytyksen, korjaa virheelliset 0 pisteet vastaamaan tutkimussuunnitelman sisältöä ja arvioi hakemuksen uudelleen, mikäli pisteiden korjaus vaikuttaa kokonaisarvioon.

Oikaisuvaatimuksen mukaan arvioinnissa on virheellinen pisteytys niissä arviointikohdissa, joissa on kyse tutkimuksen kuulumisesta STM:n painoaluesiin. Oikaisuvaatimuksessa pisteiden virheellisyyttä perustellaan seuraavasti:

1. Kliininen ja translationaalinen tutkimus

Tutkimus on puhtaasti kliininen tutkimus ja kohdistuu IBD-potilaiden raskaudenaikaiseen hoitoon, seurantaan ja komplikaatioihin. Tutkimus tuottaa tietoa, joka voidaan siirtää kliiniseen käyttöön.

2. Suuria tietoaaineistoja hyödyntävien tutkimusmenetelmien saaminen terveydenhuollon käyttöön

Tutkimus hyödyntää kahta hyvin laajaa THL:n ylläpitämää suomalaista rekisteriaineistoa eli syntyneiden lasten rekisteriä ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteriä (HILMO).

3. Terveydenhuollon ja palvelujärjestelmien vaikuttavuuden ja sen osana laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden tutkimus

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää suomalaisten IBD-potilaiden raskauksiin liittyviä ongelmia. Lisäksi tutkimuksessa selvitetään nykyisin toteutettavan raskauden aikaisen hoidon ja seurannan vaikuttavuutta, sopivuutta, oikea-aikaisuutta ja kustannustehokkuutta raskauskomplikaatioiden ehkäisyssä. Tutkimuksen tavoitteet kohdistuvat hyvin painopistealueen selvittämiseen ja kehittämiseen.

4. Terveys- ja hyvinvointieroja kaventavan palvelujärjestelmän kehittämistä koskeva tutkimus

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 5	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 17	19.05.2026

Tutkimus tarkastelee terveyseroja mm. IBD-potilaiden ja perusterveiden synnyttäjien sekä muita immuunivälitteisiä sairauksia sairastavien potilaiden välillä. Tutkimus pyrkii selvittämään nykyisen raskaudenaikaisen seurantatavan tuottamaa terveyshyötyä ja kustannusvaikuttavuutta. Lisäksi tavoitteena on tunnistaa IBD-potilaiden joukosta potilasryhmiä, jotka hyötyvät tiiviimmasta raskaudenaikaisesta seurannasta ja siten kaventaa terveyseroja potilaiden välillä. Tutkimuksen tavoitteena on kehittää palvelujärjestelmää kustannustehokkaammaksi.

2 Oikaisuvaatimuksen tekijän tutkimushankkeen arviointi

Oikaisuvaatimuksen tekijä on hakenut toimikunnalta valtion tutkimusrahoitusta ("VTR-rahoitus") vuodelle 2026 tohtoritason tutkimushankkeeseen nimeltä "Tulehduksellista suolisairautta sairastavien potilaiden raskaudenaikainen hoito, seuranta ja raskauskomplikaatiot Suomessa", jäljempänä "tutkimushanke"

Arvioijat ovat pisteyttäneet oikaisuvaatimuksessa luetellut STM:n painoalueiden mukaiset neljä kohtaa siten, että eräät arvioijat ovat antaneet nolla pistettä. Tämä tarkoittaa sitä, että kyseisessä arviointikohdassa arvioija on katsonut, että tutkimushanke ei kohdistus kyseiseen STM:n asetuksen mukaiseen painoalueeseen.

Tutkimushankkeen arvioinnissa hakemus on saanut rahoituksen jaon perusteena mediaanipisteiksi 21 pistettä, joka ei ole riittänyt VTR-rahoituksen saamiseen.

Tohtoritason hakemusluokassa VTR-rahoituksen saaminen on edellyttänyt vähintään 22,25 mediaanipistettä, joka on alin pistemäärä sellaiselle tohtoritason tutkimushankkeelle, jolle VTR-rahoitusta on vielä myönnetty.

3 Sovellettavat säännökset, ohjeet ja käytäntö

VTR-rahoituksen myöntäminen perustuu terveydenhuoltolakiin, sen nojalla annettuun STM:n asetukseen sekä hyvinvointialueen ohjeisiin.

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 61 §:ssä säädetään yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta. Pykälän 1

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 5	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 17	19.05.2026

momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriö määrittelee yhteistyössä yhteistyöalueiden tutkimustoimikuntien kanssa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet ja tavoitteet nelivuotiskausittain.

Pykälän 2 momentin mukaan yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen myönnetään valtion rahoitusta yhteistyöalueiden tutkimustoimikunnille, jotka päättävät tutkimusrahoituksen osoittamisesta tutkimushankkeille. Rahoitusta maksetaan yhteistyöalueiden tutkimustoimikunnille sosiaali- ja terveysministeriön neljäksi vuodeksi kerrallaan tekemän päätöksen mukaisesti. Ministeriön päätös perustuu tutkimustoiminnan painoalueiden ja tavoitteiden toteutumiseen sekä tutkimuksen laatuun, määrään ja tuloksellisuuteen edellisellä nelivuotiskaudella. Jos yhteistyöalueiden aluejako muuttuu nelivuotiskauden aikana, muuttunut aluejako otetaan huomioon sosiaali- ja terveysministeriön päätöksessä.

Pykälän 3 momentin mukaan yhteistyöalueen hyvinvointialueiden on perustettava alueelleen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta, jossa on monitieteinen edustus yhteistyöalueen terveydenhuollon toimintayksiköistä. Tutkimustoimikunta päättää tutkimusrahoituksen myöntämisestä alueellaan hakemusten perusteella. Terveydenhuollon toimintayksikköä ylläpitävä hyvinvointialue, valtion mielisairaala tai sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetty palvelujen tuottaja voivat hakea terveyden tutkimuksen rahoitusta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa yliopistotasaisesta terveyden tutkimuksesta vuosina 2024-2027 (66/2024) säädetään muun muassa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueista ja painoalueille ohjattavasta rahoituksesta.

Asetuksen 2 §:n mukaan yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet vuosina 2024–2027 ovat:

- 1) kliininen ja translationaalinen tutkimus;
- 2) suuria tietoaaineistoja hyödyntävien tutkimusmenetelmien saaminen terveydenhuollon käyttöön;
- 3) terveydenhuollon ja palvelujärjestelmän vaikuttavuuden ja sen osana laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden tutkimus;
- 4) terveys- ja hyvinvointieroja kaventava palvelujärjestelmän kehittämistä tukeva tutkimus.

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 5	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 17	19.05.2026

Toimikunnalle osoitetut VTR-rahoitushakemukset on arvioitu ja pisteytetty arviointia koskevan Pohjois-Savon hyvinvointialueen ohjeen mukaisesti (Valtion tutkimusrahoitushakemusten (VTR) arviointi vuonna 2026), ”arviointiohje”.

Arviointiohjeen mukaan arvoinnit ja pisteytys on toteutettu ulkopuolisten arvioijien toimesta. Osa hakemuksen arvioitavista kohdista on pisteytetty Pohjois-Savon hyvinvointialueen tiedepalvelukeskuksessa ennen arvoinnin alkamista, mutta oikaisuvaatimus ei koske näin pisteytettyjä kohtia.

Arvioijat arvioivat hakemukset numeerisesti käyttäen asteikkoja 0-5 ja 0-3. Kaikenkaikkiaan pisteytettäviä arviointikohtia on 13 eri kohtaa. Lisäksi arvioijat pisteyttävät tutkimushankkeen kohdistumisen sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön määrittämille neljälle eri painoalueelle siten, että tutkimuksen kohdistuessa tietyille painoalueelle tutkimushanke saa yhden pisteen/painoalue.

Lopuksi tutkimushankkeelle annetaan yleisarvosana erittäin ansiokas/hyväksyttävä/hylättävä sekä annetaan kirjalliset perustelut yleisarviolle. Yksittäisten arviointikohtien numeerista arviointia ei erikseen perusteella, vaan pisteiden antaminen kaikissa kohdissa perustuu arvioijan harkintaan.

Todetaan vielä käytännöistä, että kutakin yksittäistä tutkimushanketta on arvioinut viisi eri arvioijaa. Yhteensä arvioijia on kymmenen eri arvioijaa, jotka arvioivat tutkimushankkeet itsenäisesti toisistaan riippumatta. Hyvinvointialueen tiedepalvelukeskus osoittaa arvioitavat hankkeet arvioijille siten, että arvioijien kokoonpano määräytyy satunnaisesti ja vaihtelee tutkimushankekohtaisesti.

Tutkimushankkeet asetetaan arviointien perusteella muodostuneiden mediaanipisteiden perusteella paremmuusjärjestykseen, jossa kyseisessä hakuluokassa eniten mediaanipisteitä saanut hakija on ensimmäisenä. Jaettavan VTR-rahoituksen määrä vaikuttaa siihen, missä menee rahoitusta saavien tutkimushankkeiden ja toisaalta saamatta jäävien tutkimushankkeiden mediaaniraja. Toimikunta on arvioinut tutkimushankkeiden rahoittamisen kannalta järkeväksi myöntää enemmän rahoitusta niihin tutkimushankkeisiin, jotka menestyvät arvoinnissa sen sijaan että se jakaisi niukkaa tutkimusrahaa tasajaolla laajasti hakijoille.

4 Oikaisuvaatimuksen arviointi

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 5	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 17	19.05.2026

Oikaisuvaatimus perustuu keskeisesti siihen, että tutkimushankkeen arvioijat ovat antaneet oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan liian vähän pisteitä eräissä arviointikohtissa. Oikaisuvaatimuksen mukaan STM:n asetuksen painoalueisiin perustuvissa neljässä arviointikohtassa eräät arvioijat ovat katsoneet, että tutkimushanke ei kohdistu joihinkin painoalueisiin, jolloin tutkimushanke niissä kohdissa saanut nolla pistettä.

Todetaan arviointia koskevista säännöksistä, että VTR-rahoituksen myöntöperusteista on säädetty niukasti lainsäädännössä ja käytännössä hakemusten arvoinnin yksityiskohdat perustuvat hyvinvointialueen ohjeistukseen.

Tutkimushankkeiden arvioinnista voidaan todeta, että hankkeiden arviointi perustuu keskeisesti VTR-rahoitusta hakevan laatimaan ja hakemuksen osana toimittamaan tutkimussuunnitelmaan, jonka muotoa ja sisältöä ei ole lainsäädännössä sitovasti säädetty. Tutkimussuunnitelma ei vertaudu sellaiseen asiakirjaan, jonka sisältämät tiedot voivat olla automaattisesti peruste velvoittavaan tai oikeuttavaan viranomaisen päätökseen vastaavalla tavalla kuten esimerkiksi vaikka veroilmoituksen tiedot ovat suoraan verotuspäätöksen perusteena. Tutkimussuunnitelman perusteella tehtävään hakemuksen arviointiin ja pisteytykseen sisältyy tämän perusteella tulkinnanvaraa.

Tutkimushankkeiden pisteytyksistä voidaan todeta, että kaikki arvioijan pisteytykset perustuvan aina arvioijan omaan harkintaan. Arviointiohjeessa kuvataan arviointiasteikot ja niiden selitys sekä STM:n painoalueiden sisältöä, mutta kaikki pisteytyksiin johtavat sisältökuvaukset sisältävät jo sellaisenaan tulkinnanvaraisia ja harkinnanvaraisia elementtejä, jota voivat johtaa erilaisiin pisteytyksiin, kun niitä arvioidaan suhteessa hakemusasiakirjoihin ja suhteessa tutkimussuunnitelmaan. Tästä voi väistämättä seurata eroja samassa arviointikohtassa annettuihin eri arvioijien pisteytyksiin. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta tutkimuksesta voidaan todeta, että pistetyseroja on ollut myös muissa arviointikohtissa kuin niissä, johon oikaisuvaatimus perustuu.

Arvioinnissa noudetetaan arviointiohjetta, jonka mukaan pistetystä ei perustella ja ainoastaan yleisarvosanasta annetaan kirjallinen arvio.

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 5	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 17	19.05.2026

Oikaisuvaatimuksen kohtena olevan päätöksen osalta todetaan, että arvioijat ovat toimineet harkintavaltansa antamissa rajoissa, jonka perusteella tutkimussuunnitelmalle annetut pisteet ovat jääneet alle VTR-rahoituksen edellyttämän pisterajan.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on pyytänyt mm. arvioimaan hakemuksen uudelleen, mikäli pisteiden korjaus vaikuttaa kokonaisarvioon. Todetaan, että laskennallisesti pisteyden muutoksella nolasta ykköseen ei olisi vaikutusta oikaisuvaatimuksen tekijän tutkimushankkeen saamiin mediaanipisteisiin.

Tervitutk 14.04.2026 § 5

Valmistelija(t) Asiantuntija (YTA-tutkimusyhteistyö) Kristiina Nerg, puh. 044 717 4950, sähköposti kristiina.nerg(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta keskusteli tohtoritason tutkimushankemuksista ja hyväksyi puheenjohtajan esityksen mukaisesti.

Esittelijä Eija Ruotsalainen
puheenjohtaja

Päätösehdotus Tutkimustoimikunta keskustelelee tohtoritason tutkimushankkeiden vuoden 2026 valtion tutkimusrahoituksen jaosta sekä tekee tutkimusrahoituspäätöksen puheenjohtajan esityksen mukaisesti. Tutkimustoimikunta huomioi päätöksenteossaan hakijoiden tilanteet ja hakuohjeen ”Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen vuonna 2026” -kirjaukset.

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 5	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 17	19.05.2026

Tutkimusrahoituksesta esitetään käytettäväksi 1 669 562 € (39,1 % kokonaisrahoituksesta) tohtoritason tutkimushankkeille. Rahoitusta myönnetään 43 tutkimushankkeelle, joka on 58,9 % tohtoritason 73 tutkimushankehakemuksesta.

Ennakkovaikutusten arviointi

-

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 18

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

Esityslistan oheisaineistona teamsissä:

Tohtorihakuluokka, esitys

Sähköpostikirjeenvaihto tiedepalvelukeskus/hakija 2_12.2.2026

Sähköpostikirjeenvaihto tiedepalvelukeskus/hakija 3_10.2.2026

Valmistelu

Itä-Suomen yhteistyöalueella yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoitushaku toteutettiin 7.1.-6.2.2026. Määräaikaan mennessä hakemuksia tuli yhteensä 234. Näistä tohtoritason tutkimushankeluokkaan tuli 73 hakemusta (31 % kaikista hakemuksista). Edelliseen vuoteen verrattuna tohtoritason hakemusmäärä on kasvanut 10 hakemuksen verran.

Haku ja arviointi toteutettiin eTutkija-järjestelmässä. Hakemukset satunnaistettiin tiedepalvelukeskuksessa arvioijille. Ulkopuoliset arvioijat arvioivat hakemukset siten, että jokainen hakemus sai viisi (5) erillistä arviointia. Ulkopuoliset arvioijat pisteyttivät yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tavoitteet ja painoalueet hakijan hakemuksessa antamien tietojen perusteella.

Yksi tohtorihakuluokan hakijoista (hakija 2) ilmoitti käyttäneensä vuonna 2025 saamaansa rahoitusta saman vuoden lokakuussa 300 euroa. Lasku oli **hakijasta johtumattomista syistä** kirjautunut uudelle 2026. Hän oli tehnyt rahoituksen käyttöönottoraportin 31.10.2025 mennessä.

Toinen tohtorihakuluokan hakijoista (hakija 3) ilmoitti käyttäneensä

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 5	14.04.2026
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta	§ 17	19.05.2026

vuonna 2025 saamaansa rahoitusta saman vuoden joulukuussa 464 euroa. Lasku oli **hakijasta johtumattomista syistä** kirjautunut vuodelle 2026. Hän oli tehnyt rahoituksen käyttöönottoraportin 31.10.2025 mennessä.

Ote ohjeesta: "Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen vuonna 2026", s. 6-7: "Hakua edeltävänä vuotena rahoitusta saanut tutkija voi seuraavana vuonna hakea valtion tutkimusrahoitusta (VTR), jos tutkija on ottanut saamansa rahoituksen käyttöön ja toimittanut käyttöönottoraportin tutkimustoimikunnalle samaisena vuonna 31.10. mennessä. Hakua edeltävänä vuotena rahoitusta saanut tutkija **ei** voi hakea seuraavana vuonna valtion tutkimusrahoitusta (VTR), jos tutkija ei ole ottanut saamaansa rahoitusta käyttöön, mutta on raportoinut tutkimustoimikunnalle samaisena vuonna 31.10. mennessä, miksi rahoitusta ei ole käytetty."

Tutkimustoimikunta huomioi päätöksenteossaan edellä mainitut hakijoiden tilanteet ja hakuohjeen "Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen vuonna 2026" -kirjaukset.

Alueellinen yliopistotasaisen § 18 19.05.2026
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

Oikaisuvaatimus Tuija Hautakangas päätökseen 14.4.2026 § 5, tohtoritason tutkimushanke

Tervitutk 19.05.2026 § 18
15282/02.05.01/2023

Valmistelija(t) Juristi Paavo Autere, paavo.autere@pshyvinvointialue.fi
p. 044 717 9665

Päätös Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päätti hylätä oikaisuvaatimuksen asiaselosteessa kuvatuin perustein.

Esittelijä Eija Ruotsalainen, eija.ruotsalainen@etelasavonha.fi

Päätösehdotus Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen asiaselosteessa kuvatuin perustein.

Ennakkovaikutusten arviointi

-

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 18

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:
Oikaisuvaatimus
Hakemusasiakirjat
Yhteenveto arviointipisteityksistä ja palautteista

Esityslistan oheisaineistona:

Valmistelu **1 Oikaisuvaatimus**

Tuija Hautakangas ("oikaisuvaatimuksen tekijä") on 27.4.2026 saapuneella oikaisuvaatimuksella vaatinut oikaisua alueellisen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunnan ("toimikunta") rahoituspäätökseen.

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 18

19.05.2026

Oikaisuvaatimuksen tekijä on perustellut vaatimustaan seuraavasti:

1. STM:n painopistealueesta ” Suuria tietoaineistoja hyödyntävien tutkimusmenetelmien saaminen terveydenhuollon käyttöön ” on yksi arvioija antanut nolla pistettä. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan pisteet on arvioitu väärin. Tutkimuksessa yhdistetään laajoja tietorekistereitä pitkältä ajanjaksolta.
2. Painopistealueesta 3 ” Terveysturvallisuuden ja palvelujärjestelmien vaikuttavuuden ja sen osana laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden tutkimus ” annetut nolla pistettä on väärin arvioitu. Tutkimuskokonaisuuden päätavoite on potilasturvallisuuden kohdentaminen siten, että sairaaloiden välillä ei ole turvallisuuseroja. Jotta eri sairaaloiden keisarileikkausten määrin eroja voidaan kaventaa, tulee selvittää mistä erot johtuvat.
3. Painopistealueesta 4 ” Terveys- ja hyvinvointieroja kaventavan palvelujärjestelmän kehittämistä koskeva tutkimus ” kaksi arvioijaa on antanut nolla pistettä. Tämä painopistealue on tutkimuksen päätavoite ja lähtökohta: terveyserojen kaventaminen Suomen hyvinvointialueiden/synnytyssairaaloiden välillä. Potilaan kannalta on epätasa-arvoista että leikkauspäätökseen vaikuttaa se, missä sairaalassa synnytys tapahtuu.
4. Arviointien perusteita olisi hyvä tietää tulevia vuosia varten, mutta niitä ei ole avattu. Esimerkiksi tutkimussuunnitelman innovatiivisuudesta on saatu yksi piste. Lisäksi olisi ilo tietää, miten tutkimuksen menetelmien ja aineiston laadukkuutta voisi parantaa, kun kaksi arvioijaa on antanut kaksi pistettä. Lisäksi vaatimuksessa on viitattu siihen, että arvioijan mukaan rahoitussuunnitelmassa/totettamiskelpoisuudessa on nähty heikkouksia.

2 Oikaisuvaatimuksen tekijän tutkimushankkeen arviointi

Oikaisuvaatimuksen tekijä on hakenut toimikunnalta valtion tutkimusrahoitusta (”VTR-rahoitus”) vuodelle 2026 tohtoritason tutkimushankkeeseen nimeltä ”Suomen synnytyssairaaloiden ja synnytysten laadun ja turvallisuuden vertailu Robsonin luokittelun avulla ”, jäljempänä ”tutkimushanke”

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 18

19.05.2026

Arvioijat ovat pisteyttäneet tutkimushankkeen eräät arviointikohdat seuraavasti

1. STM:n painoalueisiin kuuluvissa arviointikohdissa ”Suuria tietoaaineistoja hyödyntävien tutkimusmenetelmien saaminen terveydenhuollon käyttöön”, ”Terveydenhuollon ja palvelujärjestelmien vaikuttavuuden ja sen osana laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden tutkimus” sekä ”Terveys- ja hyvinvointieroja kaventavan palvelujärjestelmän kehittämistä koskeva tutkimus” tutkimushankkeelle on eräissä arvioinneissa annettu nolla pistettä. Tämä on tarkoittanut sitä, että nolla pistettä antaneiden arvioijien mukaan tutkimushanke ei kohdistu nolla pistettä saaneelle STM:n painoalueelle.
2. Lisäksi arviointikohdissa ”Tutkimushankkeen innovatiivisuus”, ”Tutkimusmenetelmien ja –aineiston laadukkuus” sekä ”Tutkimushankkeen toteuttamiskelpoisuus ja rahoitussuunnitelman realistisuus” tutkimushankkeelle on eräissä arvioinneissa annettu pienempi numerinen arvo kuin muissa arvioinneissa. Innovatiivisuudesta on annettu yhdessä arvioinnissa yksi piste (kohtalainen) muiden antaessa kaksi pistettä (hyvä). Laadukkuudesta on annettu kahdessa arvioinnissa kaksi pistettä (kohtalainen) muiden antaessa kolme pistettä (hyvä). Toteuttamiskelpoisuudesta ja rahoitussuunnitelman realistisuudesta on annettu kahdessa arvioinnissa kaksi pistettä (kohtalainen) muiden antaessa kolme pistettä (hyvä).

Tutkimushankkeen arvioinnissa hakemus on saanut rahoituksen jaon perusteena mediaanipisteiksi 21 pistettä, joka ei ole riittänyt VTR-rahoituksen saamiseen.

Tohtoritason hakemusluokassa VTR-rahoituksen saaminen on edellyttänyt vähintään 22,25 mediaanipistettä, joka on alin pistemäärä sellaiselle tohtoritason tutkimushankkeelle, jolle VTR-rahoitusta on vielä myönnetty.

3 Sovellettavat säännökset, ohjeet ja käytäntö

VTR-rahoituksen myöntäminen perustuu terveydenhuoltolakiin, sen nojalla annettuun STM:n asetukseen sekä hyvinvointialueen ohjeisiin.

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 61 §:ssä säädetään yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta. Pykälän 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö määrittelee

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 18

19.05.2026

yhteistyössä yhteistyöalueiden tutkimustoimikuntien kanssa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet ja tavoitteet nelivuotiskausittain.

Pykälän 2 momentin mukaan yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen myönnetään valtion rahoitusta yhteistyöalueiden tutkimustoimikunnille, jotka päättävät tutkimusrahoituksen osoittamisesta tutkimushankkeille. Rahoitusta maksetaan yhteistyöalueiden tutkimustoimikunnille sosiaali- ja terveysministeriön neljäksi vuodeksi kerrallaan tekemän päätöksen mukaisesti. Ministeriön päätös perustuu tutkimustoiminnan painoalueiden ja tavoitteiden toteutumiseen sekä tutkimuksen laatuun, määrään ja tuloksellisuuteen edellisellä nelivuotiskaudella. Jos yhteistyöalueiden aluejako muuttuu nelivuotiskauden aikana, muuttunut aluejako otetaan huomioon sosiaali- ja terveysministeriön päätöksessä.

Pykälän 3 momentin mukaan yhteistyöalueen hyvinvointialueiden on perustettava alueelleen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta, jossa on monitieteinen edustus yhteistyöalueen terveydenhuollon toimintayksiköistä. Tutkimustoimikunta päättää tutkimusrahoituksen myöntämisestä alueellaan hakemusten perusteella. Terveydenhuollon toimintayksikköä ylläpitävä hyvinvointialue, valtion mielisairaala tai sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetty palvelujen tuottaja voivat hakea terveyden tutkimuksen rahoitusta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa yliopistotasaisesta terveyden tutkimuksesta vuosina 2024-2027 (66/2024) säädetään muun muassa yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueista ja painoalueille ohjattavasta rahoituksesta.

Asetuksen 2 §:n mukaan yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet vuosina 2024–2027 ovat:

- 1) kliininen ja translationaalinen tutkimus;
- 2) suuria tietoaaineistoja hyödyntävien tutkimusmenetelmien saaminen terveydenhuollon käyttöön;
- 3) terveydenhuollon ja palvelujärjestelmän vaikuttavuuden ja sen osana laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden tutkimus;
- 4) terveys- ja hyvinvointieroja kaventava palvelujärjestelmän kehittämistä tukeva tutkimus.

Toimikunnalle osoitetut VTR-rahoitushakemukset on arvioitu ja pisteytetty arviointia koskevan Pohjois-Savon hyvinvointialueen ohjeen mukaisesti (Valtion tutkimusrahoitushakemusten (VTR) arviointi vuonna 2026), ”arviointiohje”.

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 18

19.05.2026

Arvointiohjeen mukaan arvonnit ja pisteytys on toteutettu ulkopuolisten arvioijien toimesta. Osa hakemuksen arvioitavista kohdista on pisteytetty Pohjois-Savon hyvinvointialueen tiedepalvelukeskuksessa ennen arvonnin alkamista, mutta oikaisuvaatimus ei koske näin pisteytettyjä kohtia.

Arvioijat arvioivat hakemukset numeerisesti käyttäen asteikkoja 0-5 ja 0-3. Kaikenkaikkiaan pisteytettäviä arvointikohtia on 13 eri kohtaa. Lisäksi arvioijat pisteyttävät tutkimushankkeen kohdistumisen sosiaali- ja terveysministeriön määrittämille neljälle eri painoalueelle siten, että tutkimuksen kohdistuessa tietyille painoalueelle tutkimushanke saa yhden pisteen/painoalue.

Lopuksi tutkimushankkeelle annetaan yleisarvosana erittäin ansiokas/hyväksyttävä/hylättävä sekä annetaan kirjalliset perustelut yleisarviolle. Yksittäisten arvointikohtien numeerista arvioita ei erikseen perusteella, vaan pisteiden antaminen kaikissa kohdissa perustuu arvioijan harkintaan.

Todetaan vielä käytännöistä, että kutakin yksittäistä tutkimushanketta on arvioinut viisi eri arvioijaa. Yhteensä arvioijia on kymmenen eri arvioijaa, jotka arvioivat tutkimushankkeet itsenäisesti toisistaan riippumatta. Hyvinvointialueen tiedepalvelukeskus osoittaa arvioitavat hankkeet arvioijille siten, että arvioijien kokoonpano määräytyy satunnaisesti ja vaihtelee tutkimushankekohtaisesti.

Tutkimushankkeet asetetaan arvointien perusteella muodostuneiden mediaanipisteiden perusteella paremmuusjärjestykseen, jossa kyseisessä hakuluokassa eniten mediaanipisteitä saanut hakija on ensimmäisenä. Jaettavan VTR-rahoituksen määrä vaikuttaa siihen, missä menee rahoitusta saavien tutkimushankkeiden ja toisaalta saamatta jäävien tutkimushankkeiden mediaaniraja. Toimikunta on arvioinut tutkimushankkeiden rahoittamisen kannalta järkeväksi myöntää enemmän rahoitusta niihin tutkimushankkeisiin, jotka menestyvät arvonnissa sen sijaan että se jakaisi niukkaa tutkimusrahaa tasajaolla laajasti hakijoille.

4 Oikaisuvaatimuksen arviointi

Oikaisuvaatimus perustuu keskeisesti siihen, että tutkimushankkeen arvioijat ovat antaneet oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan liian vähän pisteitä tietyissä arvointikohdissa. Arvointikohdissa, jotka perustuvat STM:n asetuksen painoalueisiin, eräät arvioijat ovat katsoneet, että tutkimushanke ei kohdistu kyseiselle painoalueelle.

Alueellinen yliopistotasoinen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 18

19.05.2026

Lisäksi kolmessa muussa arviointikohdassa eräät arvioijat ovat antaneet vähemmän pisteitä kuin muut arvioijat

Todetaan arviointia koskevista säännöksistä, että VTR-rahoituksen myöntöperusteista on säädetty niukasti lainsäädännössä ja käytännössä hakemusten arvioinnin yksityiskohdat perustuvat hyvinvointialueen ohjeistukseen.

Tutkimushankkeiden arvioinnista voidaan todeta, että hankkeiden arviointi perustuu keskeisesti VTR-rahoitusta hakevan laatimaan ja hakemuksen osana toimittamaan tutkimussuunnitelmaan, jonka muotoa ja sisältöä ei ole lainsäädännössä sitovasti säädetty. Tutkimussuunnitelma ei vertaudu sellaiseen asiakirjaan, jonka sisältämät tiedot voivat olla automaattisesti peruste velvoittavaan tai oikeuttavaan viranomaisen päätökseen vastaavalla tavalla kuten esimerkiksi vaikka veroilmoituksen tiedot ovat suoraan verotuspäätöksen perusteena. Tutkimussuunnitelman perusteella tehtävään hakemuksen arviointiin ja pisteytykseen sisältyy tämän perusteella tulkinnanvaraa.

Tutkimushankkeiden pisteytyksistä voidaan todeta, että kaikki arvioijan pisteytykset perustuvan aina arvioijan omaan harkintaan. Arviointiohjeessa kuvataan arviointiasteikot ja niiden selitys sekä STM:n painoalueiden sisältöä, mutta kaikki pisteytyksiin johtavat sisältökuvaukset sisältävät jo sellaisenaan tulkinnanvaraisia ja harkinnanvaraisia elementtejä, jota voivat johtaa erilaisiin pisteytyksiin, kun niitä arvioidaan suhteessa hakemusasiakirjoihin ja suhteessa tutkimussuunnitelmaan. Tästä voi väistämättä seurata eroja samassa arviointikohdassa annettuihin eri arvioijien pisteytyksiin. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta tutkimuksesta voidaan todeta, että pistetyseroja on ollut myös muissa arviointikohdissa kuin niissä, johon oikaisuvaatimus perustuu.

Arvioinnissa noudetetaan arviointiohjetta, jonka mukaan pistetystä ei perustella ja ainoastaan yleisarvosanasta annetaan kirjallinen arvio.

Oikaisuvaatimuksen kohtena olevan päätöksen osalta todetaan, että arvioijat ovat toimineet harkintavaltansa antamissa rajoissa, jonka perusteella tutkimussuunnitelmalle annetut pisteet ovat jääneet alle VTR-rahoituksen edellyttämän pisterajan.

Alueellinen yliopistotasaisen § 18 19.05.2026
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

Valmistelija(t) Asiantuntija (YTA-tutkimusyhteistyö) Kristiina Nerg, puh. 044 717
4950, sähköposti kristiina.nerg(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös
Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta keskusteli tohtoritason
tutkimushankehankemuksista ja hyväksyi puheenjohtajan esityksen
mukaisesti.

Esittelijä
Eija Ruotsalainen
puheenjohtaja

Päätösehdotus
Tutkimustoimikunta keskustelelee tohtoritason tutkimushankkeiden
vuoden 2026 valtion tutkimusrahoituksen jaosta sekä tekee
tutkimusrahoituspäätöksen puheenjohtajan esityksen mukaisesti.
Tutkimustoimikunta huomioi päätöksenteossaan hakijoiden tilanteet
ja hakuohjeen ”Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen
vuonna 2026” -kirjaukset.
Tutkimusrahoituksesta esitetään käytettäväksi 1 669 562 € (39,1 %
kokonaisrahoituksesta) tohtoritason tutkimushankkeille. Rahoitusta
myönnetään 43 tutkimushankkeelle, joka on 58,9 % tohtoritason 73
tutkimushankehakemuksesta.

Ennakkovaikutusten arviointi

-

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 18

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

Esityslistan oheisaineistona teamsissä:

Tohtorihakuluokka, esitys

Sähköpostikirjeenvaihto tiedepalvelukeskus/hakija 2_12.2.2026

Sähköpostikirjeenvaihto tiedepalvelukeskus/hakija 3_10.2.2026

Valmistelu

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 18

19.05.2026

Itä-Suomen yhteistyöalueella yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoitushaku toteutettiin 7.1.-6.2.2026. Määräaikaan mennessä hakemuksia tuli yhteensä 234. Näistä tohtoritason tutkimushankeluokkaan tuli 73 hakemusta (31 % kaikista hakemuksista). Edelliseen vuoteen verrattuna tohtoritason hakemusmäärä on kasvanut 10 hakemuksen verran.

Haku ja arviointi toteutettiin eTutkija-järjestelmässä. Hakemukset satunnaistettiin tiedepalvelukeskuksessa arvioijille. Ulkopuoliset arvioijat arvioivat hakemukset siten, että jokainen hakemus sai viisi (5) erillistä arviointia. Ulkopuoliset arvioijat pisteyttivät yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tavoitteet ja painoalueet hakijan hakemuksessa antamien tietojen perusteella.

Yksi tohtorihakuluokan hakijoista (hakija 2) ilmoitti käyttäneensä vuonna 2025 saamaansa rahoitusta saman vuoden lokakuussa 300 euroa. Lasku oli **hakijasta johtumattomista syistä** kirjautunut vuodelle 2026. Hän oli tehnyt rahoituksen käyttöönottoraportin 31.10.2025 mennessä.

Toinen tohtorihakuluokan hakijoista (hakija 3) ilmoitti käyttäneensä vuonna 2025 saamaansa rahoitusta saman vuoden joulukuussa 464 euroa. Lasku oli **hakijasta johtumattomista syistä** kirjautunut vuodelle 2026. Hän oli tehnyt rahoituksen käyttöönottoraportin 31.10.2025 mennessä.

Ote ohjeesta: ”Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen vuonna 2026”, s. 6-7: ”Hakua edeltävänä vuotena rahoitusta saanut tutkija voi seuraavana vuonna hakea valtion tutkimusrahoitusta (VTR), jos tutkija on ottanut saamansa rahoituksen käyttöön ja toimittanut käyttöönottoraportin tutkimustoimikunnalle samaisena vuonna 31.10. mennessä. Hakua edeltävänä vuotena rahoitusta saanut tutkija **ei** voi hakea seuraavana vuonna valtion tutkimusrahoitusta (VTR), jos tutkija ei ole ottanut saamaansa rahoitusta käyttöön, mutta on raportoinut tutkimustoimikunnalle samaisena vuonna 31.10. mennessä, miksi rahoitusta ei ole käytetty.”

Tutkimustoimikunta huomioi päätöksenteossaan edellä mainitut hakijoiden tilanteet ja hakuohjeen ”Valtion tutkimusrahoituksen (VTR) hakeminen vuonna 2026” -kirjaukset.

Alueellinen yliopistotasoinen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 18

19.05.2026

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta § 19 19.05.2026

VTR-jako vuodelle 2026 tohtoritason tutkimushankkeiden hakuluokka 14.4.2026 § 5

Tervitutk 19.05.2026 § 19
15282/02.05.01/2023

Valmistelija(t) Juristi Paavo Autere puh. 044 717 9665,
paavo.autere@pshyvinvointialue.fi
Tiedepalvelukoordinaattori Helena Mustonen, p. 044 717 6060
helena.mustonen@pshyvinvointialue.fi

Päätös

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päätti toimeenpanna aiemmassa kokouksessaan 14.4.2026 § 5 tehdyn päätöksen.

Esittelijä Eija Ruotsalainen, eija.ruotsalainen@etelasavonha.fi

Päätösehdotus

Alueellinen yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta päättää toimeenpanna aiemmassa kokouksessaan 14.4.2026 § 5 tehdyn päätöksen.

Ennakkovaikutusten arviointi

–

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 18

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

Esityslistan oheisaineistona:

Valmistelu

Itä-Suomen yhteistyöalueella yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen tutkimustoimikunta ("tutkimustoimikunta") on päättänyt kokouksessaan 14.4.2026 § 5 tohtoritason tutkimusrahoituksen

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 19

19.05.2026

(”VTR-rahoitus”) jaosta vuodelle 2026. VTR-rahoitusta on päätetty myöntää 44 tutkimushankkeeseen yhteistyöalueella yhteensä 1 669 562 euroa.

Päätöksestä hyvinvointialueelle on saapunut kaksi oikaisuvaatimusta, jotka käsitellään tutkimustoimikunnan kokouksessa 19.5.2026.

Myönteisen VTR-rahoituspäätöksen saaneiden yli 40 tohtoritason tutkimushankkeen kannalta tilanne on hankala, mikäli VTR-rahoituksen maksaminen viivästyy oikaisuvaatimusten takia. Tutkimushankkeet voivat viivästyä, mikäli niihin myönnettyä VTR-rahoitusta ei makseta.

VTR-rahoituksen jakaminen perustuu STM:n sitä tarkoitusta varten maksamaan rahaan. Tiedepalvelukeskus on arvioinut, että tutkimushankkeilta palautuneesta VTR-rahoituksesta voidaan myöntää rahoitus myös oikaisuvaatimuksen tekijöiden tutkimushankkeisiin, mikäli oikaisuvaatimusprosessi jossain vaiheessa johtaisi siihen, että kyseisiin tutkimushankkeisiin tulisi myöntää VTR-rahoitusta. Päätöksien täytäntöönpanon viivytyksellä on suuremmat haitat, kuin sillä, että oikaisuvaatimukset ja mahdolliset jatkovalitukset voisivat johtaa siihen, että kyseisten oikaisuvaatimusten tekijöiden VTR-rahoitusta joudutaan arvioimaan uudestaan ja kyse on siinä tapauksessa laskennallisesti arvoituna yhteensä enintään 40 000 euron suuruudesta VTR-rahoituksesta.

Tiedepalvelukeskus on arvioinut tohtoritason VTR-rahoituksen maksamisen mahdollisen lykkäytymisen vaikutukset. VTR-rahoituksen maksujen viivästyminen lyhentäisi tutkimushankkeiden käyttöaikaa, mikä voi johtaa siihen, että osa tutkimushankkeelle myönnetystä VTR-rahoituksesta jää käyttämättä. Tutkijat ovat myös voineet sopia kliinisestä työstä vapauttavista tutkijajaksoista, jolloin rahoituksen viivästyminen vaikeuttaa merkittävästi näiden järjestelyjen toteuttamista. Lisäksi tutkimusten aikataulut venyvät ja tutkimushankkeiden toteutuminen voi viivästyä.

Hyvinvointialuelain 148 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai viranhaltija taikka valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Alueellinen yliopistotasaisen
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

§ 19

19.05.2026

Ottaen huomioon täytäntöönpanon viivästymisestä tohtoritason tutkimushankkeille aiheutuvat merkittävät haitat on päätöksien täytäntöönpano perusteltua lainvoimaa vailla olevana. Nyt puheena olevat oikaisuvaatimukset eivät käy hyödyttömäksi täytäntöönpanojen vuoksi eikä oikaisuvaatimuksen tekijöiden oikeusturva vaarannu.

Alueellinen yliopistotasaisen § 20
terveyden tutkimuksen
tutkimustoimikunta

19.05.2026

Muut asiat

Tervtutk 19.05.2026 § 20

Päätös

Muita asioita ei ollut.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 11, § 12, § 13, § 16, § 19, § 20

Yllälueteltuihin päätöksiin ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

Seuraavasta päätöksestä ei saa tehdä hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 14, § 15, § 17, § 18

Hallintovalitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen valituskirjelmä on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Valituksen voi tehdä ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>



tai

Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64

Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 564 2501
Puhelinnumero: 029 56 42502

Valitus voidaan antaa valitusaikana myös hyvinvointialueelle, jonka on toimitettava se oman lausuntonsa ohella hallintotuomioistuimelle.

Pohjois-Savon hyvinvointialue / kirjaamo
Sähköpostiosoite: kirjaamo(at)pshyvinvointialue.fi
Postiosoite: PL 1711, 70211 Kuopio
Käyntiosoite: KYS Pääsairaala, Info, A-ovi, Puijonlaaksontie 2

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti ja hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelua käyttäen. Myös muu sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus sekä yhteystiedot. Myös kotikunta on hyvä ilmoittaa. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Jos valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasiakirjan vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Linkki tuomioistuinmaksulakiin:

Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX®